

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 15 kwietnia 2024 r.

Poz. 3099

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR IFIII.4131.1.26.2024 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 8 kwietnia 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LXIX/586/2024 Rady Miejskiej Będzina z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji w Mieście Będzin (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2024 r., poz. 2083)

Uzasadnienie

W myśl art. 85 i 86 ustawy o samorządzie gminnym wojewoda sprawuje nadzór nad działalnością gminną na podstawie kryterium zgodności z prawem. Zgodnie z art. 91 wskazanej ustawy, uchwała gminy, która jest sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w drodze rozstrzygnięcia nadzorczego.

W dniu 29 lutego 2024 r. Rada Miejska Będzina podjęła uchwałę Nr LXIX/568/2024 w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji w Mieście Będzin.

Stosownie do przepisu art. 90 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, organ nadzoru w dniu 7 marca 2024 r. otrzymał uchwałę Nr LXIX/586/2024 celem zbadania zgodności tej uchwały z prawem.

W dniu 28 marca 2024 r. organ nadzoru wszczął postępowanie nadzorcze oraz poinformował Gminę o możliwości złożenia wyjaśnień.

W trakcie prowadzonego postępowania nadzorczego, organ nadzoru stwierdził, że uchwała Nr LXIX/586/2024 została podjęta z istotnym naruszeniem przepisów prawa w następującym zakresie:

1. Zgodnie z przepisem § 1 i § 2 kontrolowanej uchwały wyznaczony został obszar zdegradowany Gminy Miejskiej Będzin, składający się z sześciu podobszarów, których granice przedstawiono na następujących załącznikach mapowych: podobszar zdegradowany Grodziec (zał. 1a), podobszar zdegradowany Łagisza (zał. 2a), podobszar zdegradowany Ksawera (zał. 3a), podobszar zdegradowany Centrum (zał. 4a), podobszar zdegradowany Stare Warpie (zał. 5a), podobszar zdegradowany Warpie (zał. 6a).

Przepis art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r., poz. 278), wskazuje, że w celu realizacji zadań związanych z rewitalizacją niezbędne jest podjęcie, w pierwszej kolejności, uchwały wyznaczającej obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. W miejscu tym niezbędne jest wyjaśnienie, co należy rozumieć przez obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. W art. 9 ustawy o rewitalizacji ustawodawca wyraźnie wskazał, że jako obszar zdegradowany można wyznaczyć taką przestrzeń, która znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Poza powyższym, obszar wyznaczany jako obszar

zdegradowany musi spełniać jeszcze co najmniej jedno z negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych. Nie ma przeszkód w wyznaczeniu wszystkich terenów dotkniętych kryzysem jako obszaru zdegradowanego, nawet w przypadku nieciągłości przestrzennej, a zatem tereny, na których negatywne zjawiska nie występują nie mogą zostać włączone do obszaru zdegradowanego.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy *o rewitalizacji* w celu opracowania diagnoz służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wójt, burmistrz albo prezydent miasta prowadzi analizy, w których wykorzystuje obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze, dostosowane do lokalnych uwarunkowań.

W przypadku wyznaczonego na terenie miasta Będzina obszaru zdegradowanego, negatywne zjawiska nie występują na całych podobszarach zdegradowanych, a wyłącznie na ich części. Z *diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczo-przestrzennej w kontekście przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Będzina w perspektywie 2023-2033*, jak również z uzasadniania do projektu uchwały, czy chociażby z *raportu z badania ankietowego przeprowadzonego na potrzeby Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Będzina na lata 2023-2033*, zamieszczonych na stronie konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Miejskiej Będzina dotyczącej wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji w Mieście Będzin pod adresem https://www.bedzin.pl/strona-420-program_rewitalizacji_dla_miasta_bedzina.html, nie wynika jednoznacznie dlaczego zdecydowano się na wyznaczenie obszaru zdegradowanego dla obszarów niezamieszkałych, które w ewidencji gruntów i budynków posiadają użytek rolny bądź leśny albo są to tereny wód śródlądowych, jak również dlaczego włączono w obszar zdegradowany tereny przemysłowe, nieużytki, tereny cmentarzy czy też tereny rodzinnych ogrodów działkowych.

2. W granicach obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 cyt. ustawy *o rewitalizacji*, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się obszar rewitalizacji. Przy czym obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.

Zgodnie z przepisem § 1 i § 3 uchwały wyznaczony został obszar rewitalizacji Gminy Miejskiej Będzin, składający się z pięciu podobszarów, których granice przedstawiono na załącznikach mapowych: podobszar rewitalizacji Grodziec (zał. 1b), podobszar rewitalizacji Łagisza (zał. 2b), podobszar rewitalizacji Ksawera (zał. 3b), podobszar rewitalizacji Centrum (zał. 4b), podobszar rewitalizacji Stare Warpie (zał. 5b). W wyznaczonym obszarze rewitalizacji wskazano przeznaczone do działań rewitalizacyjnych tereny zamieszkałe, ale również liczne niezamieszkałe – stanowiące nieużytki, tereny rolnicze tereny leśne, tereny wód śródlądowych, tereny zieleni, tereny sportu i rekreacji, cmentarze oraz tereny przemysłowe.

W ten sposób wyznaczając obszar rewitalizacji naruszono art. 10 ust. 1 ustawy *o rewitalizacji*, zgodnie z którym obszar rewitalizacji cechuje szczególna koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym w powiązaniu z przynajmniej jednym z negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

Tereny niezamieszkałe mogą być włączone w tereny rewitalizacji wyłącznie w przypadkach wskazanych w art. 10 ust. 3 ustawy *o rewitalizacji*, czyli wtedy, gdy są to tereny przemysłowe, tereny powojenne albo pokolejowe, a możliwe do przeprowadzenia na nich działania przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy. Przywołane przepisy ustawy nie zezwalają jednak na włączanie w obszary rewitalizacyjne terenów dotąd niezagospodarowanych, a tym samym niezdegradowanych. Gdyby ustawodawca dopuszczał ustanowienie obszaru rewitalizacji na terenach rolnych, czy nieużytkach, które były wykorzystywane wcześniej jako tereny rolnicze lub leśne to takie dopuszczenie zawarte byłoby w stosownym przepisie. Z diagnozy również nie wynika dlaczego w obszar rewitalizacji włączono tereny cmentarzy.

Wyznaczając obszar rewitalizacji należy mieć także na uwadze gdzie będą zlokalizowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz możliwości interwencji gminy. Powinna być zbadana struktura własnościowa gminy, dokumenty planistyczne jak również inne zasoby gminy np. ewidencja gruntów i budynków, w taki sposób aby było wiadomo czy podjęcie działań rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji będzie w ogóle możliwe. Należy przewidzieć to już na etapie wyznaczenia obszaru rewitalizacji. W procesie delimitacji nie wskazano dlaczego obszary niezamieszkałe zostały włączone do obszaru rewitalizacji.

Na marginesie wskazać należy, że w myśl art. 15 ust. 3 ustawy *o rewitalizacji* możliwa jest realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych zamieszczonych w gminnym programie rewitalizacji również poza obszarem rewitalizacji, jeżeli wynika to z ich specyfiki i służą one realizacji celów i kierunków działań programu. Jednak takie tereny należy wyznaczyć na etapie pogłębionej diagnozy poprzedzającej uchwalenie gminnego programu rewitalizacji.

Ponadto, z analizowanych dokumentów, przywołanych w zarzucie pierwszym, nie sposób wywnioskować dlaczego wyznaczono obszar rewitalizacji akurat w granicach przedstawionych na załącznikach 1b, 2b, 3b, 4b i 5b. Obszar rewitalizacji nie obejmuje całego obszaru zdegradowanego, a tylko jego część. Natomiast w diagnozie skupiono się wyłącznie na przesłankach wyznaczenia obszaru zdegradowanego nie przedstawiono powodów uzasadniających przyjęte granice obszaru rewitalizacji.

3. Granicę obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, należy wyznaczyć w taki sposób aby cały obszar rewitalizacji znajdował się w obszarze zdegradowanym, na co wskazuje art. 10 ust. 1 ustawy *o rewitalizacji*. Tymczasem część obszaru rewitalizacji wyznaczono poza obszarem zdegradowanym.

Analizując załączniki graficzne kwestionowanej uchwały, organ nadzoru stwierdził, iż dla podobszaru Łagisza, zgodnie z załącznikiem nr 2b, wyznaczono podobszar rewitalizacji, który wykracza poza granicę obszaru zdegradowanego wskazanego na załącznikach nr 1a, 2a, 3a, 4a, 5a, 6a uchwały.

Podsumowując należy zaznaczyć, że przepisy art. 91 ust. 1 *ustawy o samorządzie gminnym* jednoznacznie wskazują, iż uchwała sprzeczna z prawem jest nieważna, a o nieważności uchwały, w całości lub w części, orzeka organ nadzoru. O zakresie rozstrzygnięcia decyduje natomiast fakt, czy stwierdzone naruszenie prawa będzie miało wpływ na całą uchwałę, czy będzie dotyczyło jedynie pojedynczych przepisów niezgodnych z aktami prawa hierarchicznie wyższymi, które to jednak naruszenia nie będą rzutować na całą uchwałę.

Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać, że uchwała Rady Miejskiej Będzina Nr LXIX/586/2024 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji w Mieście Będzin, narusza wymienione w niniejszym rozstrzygnięciu nadzorczym przepisy, których naruszenie ma istotny wpływ na całą uchwałę, w związku z czym wydanie niniejszego rozstrzygnięcia stało się konieczne i uzasadnione, a zatem należało orzec, jak w sentencji.

Stosownie do przepisu art. 92 ust. 1 *ustawy o samorządzie gminnym* stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa z dniem doręczenia Radzie Miejskiej Będzina.

Na niniejsze rozstrzygnięcie przysługuje prawo złożenia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach. Skargę wnosi się za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni od jego doręczenia Radzie Miejskiej Będzina.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Infrastruktury

Bożena Goldamer-Kapała

Pouczenie o możliwości wniesienia skargi w formie elektronicznej

1. Skargę na rozstrzygnięcie nadzorcze można wnieść w formie elektronicznej lub papierowej.
2. Skarga przekazana w formie dokumentu elektronicznego powinna zawierać wszystkie wymogi pisma sporządzonego w postaci papierowej.
3. Skarga wnoszona w formie dokumentu elektronicznego, powinna ponadto zawierać adres elektroniczny oraz zostać podpisana przez stronę lub pełnomocnika kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.
4. Jeżeli skarga nie zawiera adresu elektronicznego przyjmuje się, że właściwym jest adres elektroniczny, z którego nadano pismo wniesione w formie dokumentu elektronicznego.
5. Do skargi wniesionej w formie dokumentu elektronicznego nie dołącza się jej odpisów.
6. Do skargi należy dołączyć pełnomocnictwo z podpisem mocodawcy lub wierzitelny odpis pełnomocnictwa.